

LIST LETAVSKÝM

PREDNES DOBRE

Pre_dnes dobre – Zborník autorských textov dielne Extrémne písanie Letavy 2020.

Autori: Cíger Jano z Mädokýša, Daneková Mária, Hajtingerová Martina, Krajčí Lea, Krištofík Michal, Kurák David, Lachký Peter, Mišík Daniel, Šemrincová Ľubica, Šlesár Peter, Zaričňáková Viktória, Zmajkovičová Michaela.

Lektoroval a zostavil: Mathej Thomka.

Extrémny zborník Pre dnes dobre – **List Letavským** – 35. ročník Letavy 2020.

Titulnú reč zborníka nakreslil Milan fon Ondruch.

HAJTINGEROVÁ MARTINA

Kruhy pantomímíy

Zvrtni sa za ramenom.
Obkráčaj svoju planétu,
roztiahni ruky,
naznač hranice.

Koľko má krokov
a koľko ľudí,
toľko sa otoč,
tak sa natiahni.

Vylez
alebo sa nechaj
zakrúžkovať.
Vyber si.

V pantomíme
kruh je svet
a svet je,
kde si ho postavíš.

Martina Hajtingerová Kto som?

Kto si?
To snád' vieš,
dievčatko s modrými očami.

Kto si, víla?
Teraz sme to rozoberali.
Snívaš s príbehmi.

Kto si, zvedavec?
Dievča v modrom,
rozmýšľam.

Kto si
a kto nie si?
Druhýkrát ti nepoviem.

Martina Hajtingerová Pred žatvou

Okrídlený roj
zalial tmavozelené lúky.
Tisíc očí,
jedno telo
a bábkár nad hlavou.

Polia vysmädli.
Na ľudských rukách praská sucho
z pomýleného slnka.
V sklade šuchoce
vyhladnutý hraboš.

Gumené tváre
prehltajú jazyky
nad planou polievkou.
Ľutujú staré pranostiky
a nehybné včely.

Jano Cíger z Mädokýša Som

Ja som Som.
Aj predtým som bola Som.
Stratila som sa, nebola som Som.
Kto teraz som, neviem, viem len – som Som.
Znova sa uvedomujem, pretože dnes sa ma dotkli Oni.
Chcú čítať môj príbeh, ktorý mám napísaný v mojich kamenných kostiach. Vďaka
nim zasa som Som.

V ich dotyku som začula slovo – Matka.
Bola som nájdená tam, kde tiekla veľká rieka. Tá voda ma prehltla. Zem ma
vyvrhla a ja som Som.
Rozsýpam sa. Som Som.
Som popol aj piesok, som vychladnutá láva, ale som Som.
Z popola vyletujú vtáčatá, objímajú svet a ja viem, som Som.
Dávame svetú Lásku. Roznášame zrnká piesku a s nimi Múdrost'. Mňa neodnesie
nik, ja som Som. Ja dávam Istotu.
Ja som Som – Matka nového sveta.

Jano Cíger z Mädokýša Tma, ktorá nemá budúci čas

Som oblepený trojobalom spomienok, túžob a smútku. Nočná stanica ma schrákala ako pred ňou žobrák ostatné omrvinky.

Prichádzajúci vlak pripomína hrubé črevo. Má svoj puch, prítomie a nestrávené dávne obrázky. Sú ako články pásomnice a parazitujú na mysli.

Sedím v kupé a nemôžem plakať, lebo je príliš plno. Sú tam mŕtvi – otec, mama, strýko, dedo, babka, kamarát, ktorého prešiel kamión, spolužiačka a ja.

Ja žijem a kráčam k čiernemu domu s čiernou strechou, čiernymi oknami, čiernou bránou – však potme je každý dom taký. Má studenú kľučku a prehltuté všetky tvoje tieň.

Už nie si a ja utekám späť do svojho hrobu, ktorý sa volá minulosť.

(Voľne na námet básne **Istota** od Maši Haľamovej.)

Jano Cíger z Mädokýša Príbeh z dávnych čias

Starý otec vždy voňal drevom a dokonca aj jeho protéza namiesto pravej nohy bola z dreva a kože.

„No, už ide naše poleno,“ žartovala starká, keď starý otec každý deň s bijúcimi dedinskými zvonmi otváral na obed dvere na drevenici.

Bol riaditeľom na tunajšej píle. Aj ju sám založil, aj ju vedie. Robí tam polovica dediny.

„Ahoj starý otec, môžem ťa poštekliť na tvojej pravej nohe?“ podpichol som fúzatého muža, otca mojej mamy.

Zodvihol ma na ruky a oprel si bodavé fúziská o moje líca, aby ma náležite popichal a ja som darmo v smiechu mykal detskou tvárou.

„Môj vnúčik,“ vyhrkol a potom si ma už nevšímal, lebo sa úplne stratil v opare cesnakom naparfumovanej pečenej baraniny. Jedol a mľaskal pri tom ako hladný partizán a ja...

Ja som bol naňho taký hrdý, ach, taký hrdý.

Martina Hajtingerová Vyznanie pre plachú lásku

Nastúp, dám ti čas.

Preveziem ťa sivou riekou, počkám, kým prezradíš, odkiaľ si ku mne dotiekla.

Povieš svoj príbeh.
Úsmev zmizne vo vlnách a soli.
Predpovedajú dážď.

Už sa ti to stalo,
volanie tela pod nočným plášťom.
Zavoňal jazmín a broskyne.

Siahla si na šťavnatý plod
a netopiere ťa vzali
krídlami po hlave.

Zastreli zrak.
Oslepla si plynovými lampami,
zapadla do naučených vzorcov.

Nastúpila si, dala som ti čas.

Veslami odsekávame chápadlá.
Kradneme objatia na jeden nádych,
stále si sama prikrátko?

A čo moje krivky, čo s nimi?
Pod tvojimi roztrasenými rukami
nestíham do plna rozkvitnúť.

Doteraz ťa oslovovali krátkovlasí.
Vystúpim z ich tieňa, zmotýliem.
Budem tvoja farebná žena.

Neboj sa žmurknúť.
Ja ti s novým svetom
za ten čas neuletím.

Martina Hajtingerová Uspávanka v daždi

Zvykla som si na polámané kvety
hľadiť zdola.

Deťom sa ľahko odpúšťa.

Nožičky do mňa otláčajú tance,
vypĺňajú miesta.
Väčšie, drobné, bosé.

Pobozkám ich na malíček,
dnes je mätko.
Nebolia, pustím ich ďalej.

V každom kroku klíči kvet.
Stopu si podržím,
kým ju neprepíše nová.

Rozbiehajú sa po mne.
Rastú, miznú
v domovoch, ktoré som nepostavila.

Ich krok sa spomalí,
vrátia sa,
keď im na bradách zbejú púpavy.

Prerastiem pomedzi nehybné prsty,
prichýlim ich.
Po jednom uspiem v hlinenej postieľke.

Martina Hajtingerová Stará farma, nová pani

Neviem, či ma z postele vytiahol zvuk hodín, zvyšky dažďa na okennej rímse alebo oblak parfumu, ktorý za ňou ostal.

Na jednej strane bolo pôsobivé, že vstala pred o mnou, na druhej sa zdalo, že stále nepochopila, že Chanel kravy neocenia. Psy z toho smradu od prvej chvíle šaleli.

Kohútik na umývadle zaspieval do nového rána spoločne s kukučkami. Neladilo im to.

Dal som rannej vode pár minút a na mentálny zoznam opráv pripísal ďalšiu položku. Čert vezmi ten ranný útok na čuchové bunky, keď to ženuška zaplatí.

Na stole čakala káva, studená a kyslá, ale snažila sa.

Pred chalupou ma privítala kaluž a malá Jaqueline, pobehujúca medzi sliepkami.

Decko zakoplo o uvoľnený drôt z polorozpadnutého plota a roztiahlo sa s gráciou hodnou dcéry tanečnice. Žuchlo to, matkine lodičky plné blata ostali zapichnuté v kaluži.

Hrdzavou kávou som pohnojil najbližší záhon, šplechot prehlušil detské fňukanie a uši zachytili vzdialený štekot. Zabudla zavrieť voliéru, došlo mi.

Starožitné tik-tak z domu nemilosrdne odrátavalo zvyšky pokojného rána a v hrudi sa začínal peniť ďalší výbuch.

Cestou ku krpatej som sa obzeral po matke, nos ma neomylne viedol do kurína.

Nora nasávala medzi svojimi.

ZMAJKOVIČOVÁ MICHAELA MIŠÍK DANIEL ŠLESÁR PETER

Kôra, papier, kameň

kôra
príkazom spáliť kožu
splodiť hmoty
rozosmiať mravce kameňom
stebлом preskočiť stožiar

papier
cesta prelieza jaskyňou
vydraté skaliská
prúdia rozbitým oknom
prilepiť sa na skalu

kameň
brečtanový múr
plesnivé hady
vrzgajúci väzenský plač
hlina si podmanila studňu

Ľubica Šemrincová Dláta na hrad!

u bábok sa búria
dláta telami útočia
na otrokárské prsty
bojujú za svoje práva
zatínajú do hĺbky
prelievajú tvorivú krv

zásahy zaznačené
na nástenke
kráľovská odmena
neminie

Ľubica Šemrincová Pár krokov od domova

V príkrom briežku na kraji lesa leží horeznačky muž v tmavošedej uniforme. Spí vo vlhkom lístí.

V gombíkovej dierke na klope kabáta má zastoknutý bordový karafiát. Okolím sa rozlieha vtáčí štebot, silnie. Bude sa brieždiť.

Dole v dedine žena čerpá vodu do dreveného vedra so železnou obručou. Pumpa škripe, dávno ju nikto nenaolejoval. Zurkot tečúcej vody prehlušia ťažké kroky na hrubom bielom štrku. Žena sa otočí k bráne. Márne. Tak sa otáča už štvrtým rokom.

Muž v tmavošedej uniforme leží horeznačky v príkrom lesnom briežku. Z karafiátu vyteká tmavočervená krv.

Ľubica Šemrincová: Z dažďa pod odkvap

Život mi dáva zmysel, keď prší. Vzduch sa rozvoní, obloha oťažie očakávaním. Z podkrovia pozorujem ľudí mrviacich sa po ulici a na nebi vyzerám zamračeného milenca. Jeho kroky v opadanom lístí víria prach. Paralyzovaná túžbou sa opieram o múr. Stačí pohľad.

Drásavým prísľubom obnaží dych. Jeden za druhým mi vnára prsty do tela. Prechádza dlaňou po tvári, po krku opakom ruky. Je všade. Otriasa mnou v základoch, pulzuje v rytme hromobitia. Posledná kvapka rozozvučí vibrafón. Tep sa zrýchli a svet sa na okamih zastaví.

Je to málo. Vyprahnutá splývam s milencom v objatí. Chcem sa v ňom utopiť. Vryť túto chvíľu do každej tehly a uväzniť ho v sebe navždy. Nepolapiteľný sa nezmyselne rýchlo odplaví.

Čas plyní zúfalo nekonfliktne. Potláčam túžby zahrabané v lístí. Vonku leje. Každá ďalšia kvapka prehľbuje beznádej. Dážď ma nenaplní. Šťastie sa nepočíta na orgazmy.

Kaluž pod odkvapovou rínou nastavuje zrkadlo.

Majka Daneková

Nimbus praecipitatio a iné dažďové javy

S ošetrovaním rany bojovala, pravá ruka jej pri obväzovaní chýbala. Zažila už pár zranení, ale za dvadsaťsedem rokov svojho života asi nevidela toľko krvi. Keď sa jej zatočila hlava, radšej si ľahla na gauč.

Nevedela, koľko času predriemala. Zobudil ju buchot kvapiek na plechovú strechu.

Cez okno zahliadla sivé mraky. Nimbus čosi. Celý názov si nepamätala, raz jej o nich rozprával Dávid a zapamätala si len prvé slovo.

Vstala.

Stále oťapená sledovala, ako sa okraje vykopanej jamy podvoľujú vode a rušia tvar, ktorý im stanovila.

Chcela len rozšíriť okrasnú záhradu o jazierko. Miesto toho jej pribudlo zranenie, ktoré sa bude dlho hojiť, ale inak sa vlastne nič nezmenilo.

Majka Daneková

Kto som

„Kto som?“

„Náhodné dievča z extrémistov.“

„Kto som?“

„Začiatok konca.“

„Kto som?“

„Si niekto iný, keď je pri tebe Thomka, a niekto úplne iný, keď je nepříThomka.“

ŠEMRINCOVÁ ĽUBICA

CÍGER JANO Z MÄDOKÝŠA

Plameniaky (Smilstvá)

Dýcham hmlu na skaly,
na okná jazera.

Otrávený zákazmi
smilním

v simulovanej divočine.

V mäkulinkej, útulnej diere
nôtim chladným paprčkám
a odisťujem uhlíky.

Steblá sa poddali hline.

Svetlo je erózia tmy.

Plameniaky smilnia periskopicky.

Michaela Zmajkovičová

Vôňa odkvitnutých púpav

Vracia sa na miesto, ktoré tak miluje.

Kráča do kopca po veľkej zelenej lúke. Tá nezameniteľná vôňa lipy a lúčnych kvetov, príjemné vlhké teplo, čo stúpa z vysokej trávy pri každom kroku, ktorým sa dostáva bližšie a bližšie. Nedočkavo stúpa, dýcha sa mu ťažšie. Chce ochutnať všetko okolo, dobehnúť zameškané roky.

Pri kríži roztvorí päsť, mal ju až príliš dlho zovretú. Vystrelí ostrá bolesť.

Snaží sa dotknúť všetkých stebiel trávy naraz. Pichajú do kože.

Zastavuje pri studničke, vnára do nej ruku s roztiahnutými prstami a vychutnáva sviežosť vody. Prechádza dlaňou po hladine, naberie vodu a s privretými očami sa napije. Má zvláštnu príchuť.

Zaznie náraz kovu o kov. Otec!

Prehodí vak cez plece a ide, už je veľmi blízko. Otvára bráničku. Hrdzavé pánty vrznú. Vo vzduchu vždy bolo cítiť oheň a ťažkú prácu.

Prejde cez podstienok až na koniec domu, kde má otec dielňu.

Otec. Stojí tam s kováčskym kladivom. Pozrú si do očí.

Je zvláštne, že za ten čas vôbec nezostarol.

Túži ho objasť, oslobodiť sa od tých hrôz. Natiahne pravú ruku.

Otec otvára náruč. Chce k nemu vykročiť, opiera sa o obhorený stĺp. Klesá na zem.

Otec mu mizne z dohľadu.

Michaela Zmajkovičová

36-ka

Zuzana nastupuje do preplnenej 36-ky, vonku je 30 stupňov. Nevšíma si otrávené povzdychy ľudí, čo sa musia potlačiť, aby tam zmestila kočík. Amália reve na celý autobus. Potrebuje ju prebaliť, no zabudla zobrať plienky. Obzerá sa. Frederik kráča za ňou. Zdúva sa, lebo mu nekúpila časopis s kamiónom.

„Ešte dlho budeme čakať?“

Mladí prevracajú očami nad detským plačom. Aj jej vadí ten zvuk.

Žena pri dverách nazerá do kočíka: „Neskúsite jej dať papat?“

Zuzana sa na ňu ani nepozrie, neznáša tento samozvaný kult mamičiek, čo rozdeľujú rady na počkanie.

Konečne sa jej podarí napchať kočík dnu, dvere autobusu sa zatvoria a pohne sa. Pozerá sa okolo seba. Frederik tam nie je!

„Stojte! Dieťa mi ostalo na zastávke!“ Šofér brzdí, otvára dvere, ona vybieha von a vracia sa s plačúcim chlapcom na rukách.

„Čo je to za matku?“

Vystupuje o zastávku skôr. Zvyšok dôjde pešo. Frederik jej podáva malú rúčku. Automaticky ju chyťí a rozmýšľa, aké by to bolo, keby nemala deti.

Daniel Mišík

Zoznámte sa s finančným poradcom

Viťazoslav sedel nad zoznamom ľudí, ktorý mu prikázali vyplniť menami potencionálnych zákazníkov.

Mal tam už mamu, babku, tetu aj dedka, keď zazvonil časovač nad hrdzavým sporákom.

Nevoľky sa postavil od práce, vypol varič, vytiahol zemiačik z vody, ošúpala ho a už ho vkladal do úst, keď ho opäť vyrušil zvonček, tentoraz na byte.

Otvoril dvere do chodby.

„Ahoj, prišiel som kvôli tej analýze financií, ktorú si pre mňa vypracoval,“ ozval sa za dverami jeho brat, Jozef.

„Joj, áno,“ odpovedal Viťo a rýchlo za sebou zatváral dvere. Jožovi neunikol ošúpaný obuvník, nylónová podlaha ani vyblednuté steny.

„Práve prerábam,“ podotkol Viťo, keď zbadal bratov pohľad. „Podme sa prejsť.“

Kráčali dole schodmi a Viťo si nie a nie spomenúť, kam založil analýzu, ktorú pre neho vypracoval supervízor.

„Dáš mi chvíľočku? Musím ešte zbehnúť hore. Ty zatiaľ skús naštartovať moje BMW.“

Jožo sa skláňal nad vyklepanou kapotou starého kupé, keď sa Viťo vrátil dole.

„Bratku, nejde ti naštartovať!“

„Nechaj tak, pôjdeme peši,“ odvetil Viťo a v rukách vyrovnával analýzu. „Smer kaviareň, platíš!“

Daniel Mišík

Chemoterapia v maľbe

Bohumír Goldman, môj najlepší klient, chcel investovať do obrazov. Nemohol som mu povedať, že o obrazoch nič neviem. Riskol som miestnu galériu.

„Sledujte tie ladné barokové línie štetcom, ktoré sa do Žiliny dostali až koncom sedemnásteho storočia,“ trochu som sa zasekol, keďže som zbadal jeho úškrn, „neočakávaná perspektíva paradigmy. Šerosvit hrajúci alibizmom postheteropatriarchálnej spoločnosti.“

„Ale čo to je?“ prerušil ma.

Pred nami stáli štyri ružové predmety. Okolo nich kôra.

„Vyzerá to ako žuvačky na spodku stola,“ vyskúšal som z prvej a s hrôzou pozrel na nadpis. Tam stálo Žuvačky na spodku stola. Vyskočilo mi obočie. Klient pokýval hlavou.

„Prejdime ďalej. Všimnite si tie dve vznášajúce sa guľky pokryté drobnými chlčkami.“

Prisahám bohu, chlpaté vajcá. Pozriem na štítok a tam? Chlpaté vajcia.

Radšej som ho potlačil ku kobercu na stene. Nemal štítok.

„Prosím vás, ako sa volá tento gobelín?“ opýtal som sa pracovníčky na konci chodby.

„Ten záves? My tu máme iba obrazy,“ odvetila a pot mi obliaklo čelo, inferno sa len začínalo, „a navyše, ak idete na predajnú výstavu, tamtými dverami.“

Majka Daneková

Granadírová

Majiteľka ranča stráži areál pred zvedavcami a fotiť nedovoľuje vôbec. Môjmu záujmu o článok na blog však prekvapivo vyhovel.

Upravená záhrada hneď za múrom hýrila žltými a oranžovými aksamietnicami vysadenými do pravidelných štvorcov.

Vedľa bungalovu so žltou fasádou boli naskladané polená, schované pod prístreškom. Jednoduchosť a farebnosť hlavných budov ranča minimalisticky dopĺňala starostlivo spravovaný dvor.

Podľa slov jedného z chovateľov sa snažia koňom poskytnúť vizuálne príjemné prostredie. Domnievajú sa, že by mohlo mať dopad na výkon.

Po doobedňajšej prechádzke medzi stajňami ma majiteľka pozvala naobedovať sa so zamestnancami.

Dievča, ktoré mi podalo tanier, malo pásikavé šaty.

„Granadír je výborný,“ pochválil som jedlo.

Zato tie kyslé uhorky... Viem však, že prekonať výnimočný recept smolinských babičiek na nakladané uhorky je nemožné.

Dievča poďakovalo za pochvalu.

Využil som príležitosť na krátky rozhovor a nevšimol si včelu, ktorá sa zamotala medzi cestoviny a zemiaky. O dve sústa neskôr bodla. Jazyk mi začal puchnúť.

Nemohol som dýchať. Svetlým bodom, ktorý si držal moju pozornosť, bola majiteľka. Stála nado mnou a v hrôze spínala ruky.

„Pozvem ho sem a pichne ho včela? Ešte je aj alergický! Hej, čo to s ním robíš? Opatrne! Takto môžem zabudnúť na dobrú recenziu. Budem rada, ak prežije!“

Majka Daneková

Poljedenásta

Vydratý červený behúň už od prahu kostola prerážal spomienky na mladosť.

Zanalyzovala zasadací poriadok, aby neobsadila miesto nazbieraných sukní. Pravidlá boli jasne dané, miesta roky rozdane.

Spomínala si, aké je to dostať hákovicou cez kríže. Očami overila dostupné bezpečné zóny, ktoré rokmi prišli o majiteľov. Vybrala si lavicu pod prasknutou žehnajúcou rukou svätého Františka. Nie príliš vpredu, ale ani schovaná v tieni chóru. Už počas chôdze uličkou sa jej na chrbát lepila v detstve toľkokrát počutá otázka: „A ty si čia?“

Bolo úplne jedno, kým sa rokmi stala a koľko na sebe pracovala, aby vyrástla.

V očiach ostatných dedinčanov bude navždy vnučka Fuťkovej z domu číslo 35.

Majka Daneková Kolesocentrizmus

Mlynské koleso zúfalo rávalo škody po nekonečnej nočnej búrke a netrpezlivo dúfalo, že kŕkajúce žaby zobudia mlynára. Na zlomenie štyroch lopatiek, ktorých kusy sa teraz povalovali v okolí potoka, stačilo desať minút blýskavice. Chýbali aj vode, ktorej hybná sila zostávala uväznená v kvapkách.

Ktovie, ako dopadol jeho mladší brat o niekoľko výškových metrov nižšie. Bol modernejší, turisticky dostupnejší a komerčnejší.

Mlynár konečne vyšiel za slávnostného spevu vtákov. Do vody potoka ponoril vedro, aby dal najskôr napiť koze.

Koleso pozorovalo kývajúc sa srdce zvončeka uviazané o kozí krk. Radostne mu zvonilo na pozdrav.

Bálo sa, že mlynár bude roztáčať jeho pokazené telo. Miesto toho odstavil náhon a šokované koleso stratilo kontakt s vodou.

Prvá opravená lopatka mu priniesla kúsok nádeje. Držalo bez pohnutia, aby poskytlo presné miesto ďalším trom.

Snažilo sa prispieť k vytvoreniu cesty pre vodu, ktorá mu mohla vrátiť zmysel.

Malo za sebou nespočetne veľa opráv. Raz príde deň, keď sa nebude dať opraviť vôbec.

Majka Daneková Kofofatale

Tmavohnedá kofola žmurkla a poslala hore po stene pohára dve bublinky. Hoci sa jej vôňa vznášala nad dreveným stolom už dlhšiu dobu, stále mala ideálnu teplotu na schladenie počas horúceho dňa. Snažila sa arómou karamelu zaujať chlapca, ktorý sedel blízko nej.

Nezaujímal ju odhalené stehno dievčaťa, ktoré prechádzalo okolo. Chcela jeho!

Vytrvalo pokračovala v prskaní. Bublinky skákali šípky cez okraj pohára priamo na jeho ruku. Získala jeho pozornosť. Otočil sa k nej tvárou.

Od radosti jej teplota poskočila o stupeň vyššie. Prsty sa nežne ovinuli okolo jej plastového tela, stisli a nadvihli ju. Nedočkavo sa vliala do otvorených úst.

„Michal, nevadí, že som ti ju vypila celú?“ začuli posledné kvapky na dne pohára.

Mláčka na stole vyschla a zostalo len lepkavé koliesko.

Daniel Mišík O daždi

Po toľkých horúcich dňoch sa navečer konečne zatiahlo.

Na melón dopadajú životodarné kvapky.

Zachveje sa, vpíja každú z nich, tak isto ako druhovia vykúkajúci z listov okolo.

Cíti, že sa dužina plní tekutinou a napína jeho kožu do strán.

Bubnovanie na kôru naberá tempo, pridáva sa šušťanie, svetelné biče šľahajú v čierňave nad ním.

Niečo je inak, po stranách cíti vodu a kotúľajúce sa guľôčky hlíny.

Preľakne sa. Nie, nevyteká z neho, je to iná voda, špinavá, ktorá prichádza z návršia.

Je silná, nebezpečná, dvíha ho nad zem, chce ho stiahnuť dole kopcom.

Trhá sa stonka prvému melónu, druhému, v okolí niekoľkokrát zapraská, až ostáva úplne sám.

Drží sa pevne, voda akoby sa chvíľami vzdávala.

Prevalí sa na listy, oblohu zahalí vlna a jeho pupočná šnúra sa definitívne pretrhne.

Ponára sa, vynára, predbieha ostatných, no zrazu prichádza záchrana. Zakliesni sa medzi dve laty.

Dorazia pomalší druhovia. Vytvárajú tlak.

Červená vystrekne z roztvorenej kôry.

Daniel Mišík Tanec s vrahom

„Neustále si do domu púšťal stopárov, určite to spáchal jeden z nich.“

Poručík Hornák nevenoval slovám susedy veľkú pozornosť, odhrnul záves a vkročil dnu.

Celá obývačka s kuchyňou bola zariadená do machovo zelenej. Linka, chladnička, stôl so stoličkami, rámy okien, dokonca aj okrasné polienko vo falošnom kozube. Všetko lesklé, sterilné, páchatel pravdepodobne nezanechal žiadne otlačky.

Na stole dve porcie granadíru, jedna nedotknutá, v druhej tvár mŕtveho riaditeľa.

Poručík prešiel do spálne. Ustlaná posteľ a nočný stolík s fotografiou zavraždeného na divokom koni.

Hornákovmu zraku však neušiel sotva badateľný štvorec obkolesený prachom. „Šperkownica? Krabička po hodinkách? Alebo snád pokladnička?“

Roztvoril stolík. Vypadli lieky pre alergikov a astmatický respirátor.

V kúpeľni ležala pinzeta vyložená z lekárnice.

Rýchlym krokom sa vrátil k obeti. Až teraz si na zemi všimol včelu. Na krku objavil, čo hľadal. Žihadlo.

„Lúpež, páni! Žiadna vražda. Alergická reakcia na bodnutie hmyzu! Zlodej využil situáciu, aj keď myslím, že v prvom momente chcel obeti pomôcť.“

Uvidíme, čo prezradia odtlačky v lekárnice.“

Daniel Mišík Medveď v poľskej fiatke

Medveď: Brummm!

Johanka: Dane, prosím, prestaň chrápať!

Medveď: Brum!

Daniel: Konečne som zaspal, ja ťa asi zabijem!

Medveď: Brum!

Johanka: Nejdříve nás zabije medvěd!

Daniel: Johana, tak ja som pre teba medveď?

Johanka: Medvídku, prosím, nezlob se.

Daniel: Tak čo sa s tebou, Chrústik, deje?

Johanka: Já jsem něco slyšela.

Medveď: Brum!

Daniel: Ty si si prdla? Čo to bolo?

Johanka: My tady jistě umřeme.

Daniel: No dobre, už som hore. Skontrolujem to!

Zvuk klaksónu z auta: Tútútú!

Johanka: Daničku, nikam, prosím, nechod!

Daniel: To bol náš klaksón. Zabijem toho hajzla!

Johanka: Neber kotlík, vezmi nůž.

Medveď: UÁUÁ

Daniel: Ja ti dám také UÁ, vypadni von!

Medveď: Brummm!

Daniel: Medvedík, medvedík, ja som to tak nemyslel.

Medveď: Uárrr!

Johanka: Zlato. jsi v pořádku?

Medveď: Hmm!

Johanka: Pojd' si tedy lehnout.

Medveď: Fufufu!

Johanka: Dane, proč si chlupatý?

Daniel Mišík Haiku o lyži

Drevená lyža,

čaká kým napadá sneh,

možno naveky.

Daniel Mišík Drabble o dielni

Vonné sviečky. Lupienky ruží. Romantika. Dievčina, blondína so znamienkom krásy. Chlapec, tmavé vlasy mu padajú do očí, nadhodí ofinou. Oči vpité do seba, existujú jeden pre druhého.

„Katarínka, ako na teba tie spolužiačky volali?“ vráti sa k situácii z poobedia a opäť pohodí hlavou.

„Volali na mňa Prievidza.“

„Prievidza, to znie tak vzrušujúco,“ začne ju bozkávať a už na nej leží.

Rozopínanie zipsov. Čochvíľa budú jedno telo v spečatenej symbióze dvoch mladých tvorov.

Nahodí vlasmi.

V tom sa ozve z hľadiska: „Najväčšia diera je Prievidza, je Prievidza...“

Prievidza pod chlapcom vybuchne do smiechu. Vzápätí spustí celé hľadisko.

Je po predstavení.

Aurelka a Peter Lachkí AURELKA PÍŠE

Miesto, aby sme sa dnes hojdali na záhrade a jedli ríbezle, ako každú nedeľu, som sa zobudila na Kokave.

Poznám to – chodím sem každý rok. Všetci tu sa asi vycikali do šerblíka, lebo mama s tatom ich šťastne vyobjímali, ako to robia aj mne.

Potom sme jedli večeru, ale dnes som miesto kašičky mala tarhoňu a cviklu. Nechápem, prečo do toho všetci pchajú ostré kovové predmety, keď sa to bez problémov dá jesť rukami. A mikinu mi mama operie.

Najviac sa mi páči koncert. To je, ako keď tato hrá v obývačke, len hlasnejšie a sú tam aj iní ľudia. A tancujú. Tancovať už viem, len ešte neviem tak hýbať ústami, ako hýbe ten ujo na pódiu, ktorý rozpráva do tej tyčky. Mama s tatom sa často pozerali na hodinky a na mňa a krútili hlavou, ako keď hodím chlieb do pohára s čajom.

No a potom sme už museli ísť preč, podľa toho, čo som pochopila, tak mama stratila bundu, aj tato stratil bundu.

Škoda, lebo z postieľky som počula, že sa hralo ešte omnoho dlhšie. Posledné, čo som počula, bolo „skok o tyči“ a potom som zaspala. Škoda.

Napišem vám zase zajtra.

Aurelka a Peter Lachkí AURELKA PÍŠE II.

Dnes som sa zobudila už o druhej ráno, a keď som zistila, že tato nie je na izbe, zobudila som aj mamu, aby sme ho šli hľadať. Nevyzerala vystrašene, skôr unavene a čo bolo zaujímavé – vedela presne, kde bude.

Stál na lúke a okolo neho stáli iní ľudia. Asi ho nechceli pustiť. Dobre sme prišli a on konečne mohol ísť s nami spať.

Doobedie bolo pokojné, mama s tatom dokonca mali nejaký čas pracovať v dielni. Čo je pre mňa dosť nuda, ak mám byť úprimná.

Tak som vzala fľašku s vodou a obľiala si tričko. To už bolo zaujímavejšie – kvôli veci, ktorá sa volá kľúč, sme sa príjemne poprechádzali po celom areáli.

Našla som štyri parádne paličky a pohladkala dvoch psov a mačku. Nakoniec som dostala kriedy na chodník. Pridala sa ku mne aj moja nová kamarátka Johanka, ktorá má zase bublifuk. Vyzerá to na kamarátstvo prospešné pre obe strany.

Pri maminej dielni, kde všetci maľujú, som strčila ruku do kýbľa s modrou vodou. Mama šalela, tato šalel.

Teším sa na zajtra!

Peter Lachký Oranžová

Také dievča, čo píše vodou také slová,
čo ťažko schová.
Láskavá cesta, stotisíc schodov,
mydlová bublina, slová, slová.
Taká skala k nebu sa vypína,
ona sa bojí, či ju nájde znova.
Taká láska je oranžová.

Také vlasy - horiaca tráva,
žeravý popol na podkovách,
túžobný pohľad z očí pier páva,
na ráno káva a zas a znova.
Taká skala k nebu sa vypína,
ona sa bojí, či ju nájde znova.
Taká láska je oranžová.

Peter Lachký Aforizmy

Minulý rok v Ipli

kde-tu čipy pípli.
Tento rok tí kripli
čipy, piči, vyplí!

• O zaviazaných očiach

Toto by som dokázal robiť od nevidím
do nevidím.

• Ako ti to šlo na dielni?

Jedna báseň!

• Prepracovať!

Ale ja už som prepracovaný!

• Ako hodnotíš výkon dielne?

Prednes dobre.

Peter Lachký Poviedka s hlavným hydinom

Zobem zrnká na dvore hostinca.
Jedno zrnko, druhé zrnko, tretie zrnko.
Zob, zob, zob. Stop!
Zvnútra sa ozval divný zvuk.
Nepekny.
Tak kričí gazda, keď zabehnem
k susedovi.
Jedno zrnko, druhé zrnko, tretie zrnko.
Plesk! Bum! Bác!
Všetci vybehnú von a vrava sa zmení
na strkanicu. Ako kohúti na smetisku!
Preberám zrnká medzi črepmi
z pohárov.
Jedno zrnko, druhé zrnko, tretie zrnko.
Podchvíľou musím podskočiť, aby ma
neprigniavil padajúci človek.
Keď sa takto šklbeme s ostatnými
kohútmi, gazda nás vždy oddelí
a vytrestá. Kto vytrestá týchto? Kto ich
oddelí?

Jedna facka, druhá facka, tretia facka.
Potom sa pozviechajú a trúsia sa
domov. Tackajú sa ako husi. Niektorí
za sebou nechávajú krvavú stopu.
Jedna kvapka, druhá kvapka, tretia
kvapka.
Ako keď gazda zareže sliepku.

Daniel Mišík feat. Peter Šlesár Ďalší príbeh u Podčiarky

Kto som?
Čo prosím? Zákazník?
Kto som?
Kontrola? Prisahám, že všetky pivá
čapujeme nad rysku.
Kto som?
Nedáte si dve pivká na náš účet?
Kto som?
Štyri?
Kto som?
A k tomu chrumky?
Kto som?
Prosím, mám ženu, deti!
Kto som?
Počkať, to ty si ten zo včera, čo ho
doniesli z Kiáča a robil tu ľudskú
fontánku?
Som.

Peter Šlesár O daždi / Zákop

Kvapky cinkajú na prilby vojakov.
Začína pršať strach.
Piskot uvádza druhú vlnu.
Krik sa spája s krvou.
Žltý mrak rozleptáva život.
Cítim sa prázdny,
stekajúca voda strháva bahno,
napĺňa ma.
Telá páchnu, prikrývajú ich hladné
krysy.
Pravidelný úkaz, čo mení mojich
obyvateľov.
Sú stále mladší, v rovnakých
uniformách.

Peter Šlesár Slová na koži

(Nová päťročnica pre Milana)

Tropický júlový deň bol významný
pre celú obec. Milanova rodná dedina
slávila 350. výročie prvej písomnej
zmienky. A ešte sa aj splnila päťročnica
na 120%, i keď s administratívnou
pomocou riaditeľa a starostu. Stačilo
správne zaokrúhliť čísla. Osláv sa
zúčastnil každý, ešte aj mrzutý Fero,
čo býval sám pri čistinke.

Stvrdnutá koža na ľavej lopatke nebola
zatiaľ taká hrozná, pomyslel si Milan.
Nemal doma poriadneho zrkadla, kde by
si to vyobzeral a pozmenil názor.

Tričko by to nedokázalo skryť. Dal si
čistú, vyžehlenú bielu košeľu s čiernym
sakom. Zmestil sa do neho, napriek
tomu, že ho má od birmovky. Len
na chrbte sa mu trochu vydúvalo.

Možno sa mu pošťastí prehodiť očkom
na Evu od Cabukov a opäť naviazať
kamarátstvo. V dedine už nebolo veľa
nápadníkov. Navyše tých, ktorým fľaška
prirástla k papuli, odohnala jedným
dupľom. Dúfal, že keď sa k nej bude
správať milo, ako ho mama naučila, tak
o takých päť rokov sa možno opäť zide
celá dedina v kultúrnom dome.

Okolité dediny sa im smiali, že je to
učebnicový príklad stavbárskeho gýča.
Pre miestnych bol interiér vystlaný
nespočetnými príbehmi. V ten večer
pribudol ďalší.

Ani silvestrovská oslava nemala takú
skvelú zábavu. Vodka chutila, pivo vždy

osviežilo a víno ženy vychlemtali ešte pred západom slnka.

Kapela hrala skvele, nech hrala, čo len chcela. Milan povytancúval všetky staré dievky z ulice. Keď už teplo bolo naozaj neznesiteľné, vyzliekol si sako a radšej skysol na stoličke.

Starosta zohnal z mesta veľkú fľašu šampanského. Grandiózne ju odstrelil, až luster rozbito. Po utíšení spoločného smiechu sa Eva chopila upratovania. Správna chvíľa, pomyslel si podgurážený Milan.

Sako nechal na svojej stoličke, a upotená polokošeľa ho už nekryla najlepšie.

Milan sa k Eve zohol tak nešťastne, že sa kôra zobrazila celej sále s džinglom od pleca natrhnutého rukávu.

Eva videla jeho vyschnutú vrásnitú kožu najdetailnejšie. Jej zhĺknutie utíšilo celý kulturák.

Klebetnícky šum naberal na sile spolu s horkosťou v Milanovom hrdle. Utielol. Ani sako si nezobral. Povrávačky v doline už nikdy neutíchlí.

Peter Šlesár

Cinquain o ceste k pokladu

Obraz

Zelený, obrovský

Dráždi, naznačuje, usmerňuje

Dôvod, prečo mnohí skonali

Mapa

Peter Šlesár

Milanov posledný priateľ

Milan sa snažil sústrediť na prácu, hoci jeho prekliatie, koža, ktorá sa menila na kôru, sa mu viac a viac zahrýzala do chrbta.

Nevšimal si kolegov, ani neznesiteľné sparno, ale stúpajúce napätia na pîle sa prehliadnuť nedalo.

Až búchanie malých drevených okienok ho vrátilo do reality, od Toboliek sa hnala čierňava.

Rudo s Janom už úplne vypustili povinnosti pri cirkulárke, nasávali borovičku ukrývanú v šuplíkoch, nezaujímalo ich, že drevorubačov ešte niet.

Horský potok zbesnel a víchru narástla papuľa, chlapom bude treba pomôcť.

Vybehol im naproti, s búrkou si dal preteky, kto tam bude skôr. Hrubá zoschnutá koža sa po týždňoch dala opäť do pohybu.

Chorý chrbát každým metrom boľel viac, Milan sa snažil kričať, ale jeho výkriky uprostred smršte bolo počuť menej a menej.

Blesky rúbali, až pohli horou.

Našiel ich, pod prikrývkou z blata a ihličia.

Lea Krajčí

Čakám, kedy ho zastaví

Obyčajne na červenú nestojí, toto však bola posledná chvíľa, ktorú mohla stráviť s Mohamedom osamote.

Akonáhle nastúpi do vlaku, odíde a ona ho už nikdy, nikdy neuvidí. Pravda, Nemci veria, že sa s každým v živote vidíme dvakrát, ale ona sa obávala, že to už stovili.

Rozhodla sa ísť tou najdlhšou okľukou, stáť na všetkých stopkách, kým nezačnú autá za ňou trúbiť a zvierala pri tom volant tak silno, až sa jej škaredo napli svaly na predlaktí.

Cítila na sebe jeho pohľad. Tlačil ju do ramien ako hustý dážď a do kolien ako ranná nesmelosť.

Nenabrala odvahu pozrieť sa inam ako na cestu pred sebou. Hľadela na diery v asfalte a pritom ich ani nevidela, lebo myslela na jeho ruku s dlhými prstami, ktorá spočívala len kúsok od jej holého kolena. Ovládol ju nekontrolovateľný nával bezmocnosti.

„Momo, naozaj chceš navždy odísť?“

Neodpovedal, len odvrátil tvár.

(Voľne na námet básne **Čakám, kedy to urobí** od Martina Vlada)

Lea Krajčí

Pršiplášť

Má rád, keď za ním načiahne ruku a zvesí ho z háčika. To sa mu v slnečné dni nestáva a tak ich neznáša.

Oveľa viac sa mu páčia dni, kedy na ramená padá dážď, husté mrholenie je dotykom matných spomienok a pre hmlu nevidno do diaľky.

Pokúšal sa, schovať jej ruky pred vetrom.

Nepriepustný, neprehliadnuteľný, spoľahlivý, pohodlný. Takto chránil telo, v ktorom pulzoval život.

Nevadilo mu, že si ten kamión nevšimol mláku, nevadila mu diera v dáždniku. Na šírom mori sa rýchlo ukáže, čo je búrkou a čo sa na ňu len hrá. Hlavne, že ruka zostávala suchá.

Na krátkej prechádzke si však uvedomil, že zatiaľ čo dážď zostával nemenný, celá spoločnosť sa preniesla niekam, kde to nepoznal.

Roztržitá ruka schovala do vrecka neznámy predmet, nevedel, ako si s ním poradiť.

Napokon tento predmet uprostred lesa vypadol. Načahoval sa za ním, ale nedokázal ničomu zabrániť. Myslel si, že je tým najlepším pršiplášťom, ale ako roky ubiehali, požiadavky kladené na pršiplašte sa zmenili natoľko, až s nimi bolo ťažké držať krok.

Mohol sa len zostať pozeráť ako na čierny displej mobilu padá dážď.

Bála sa, že si ogebrí bielu košeľu jedlom, ktoré si niesla v školskej taške.

Bála sa, že by ju niekto vyfotografoval a po internete by kolovala jej skrivená tvár a krčovitý postoj tela, keď sa snažila uhádnuť, kde sa práve nachádza.

Jej svetom hýbali čísla a fakty a faktom bolo, že nebola slepá.

A tak spolu s kamarátom Naokim zmizli učiteľovi z dohľadu. Napínava hra na schovávačku pred nevidiacimi sa jej páčila viac.

„Ide?“

Naoki jej namiesto odpovede vytiahol šatku do vlasov.

„Povieš mi, keď pôjde?“ hneď sa ho pýtala Mariko.

„Aj keby ťa objavil, čo zlé sa môže prihodiť? To, že ti otec od šiestich rokov opakuje, aký je z teba sklamaný, neznamená, že je z teba sklamaný úplne každý. Mňa si napríklad nikdy nesklamala.“

Mariko videla spolužiakov. Držali sa za ruky a dávali sa do reči s cudzincami.

Pochybovala, že niekto z nich vie, kým je a kde je. Pochybovala, že nikto z nich vo vlastnom meste nezakopne.

Muži v oblekoch sa im vyhýbali a tvárili sa, že telefonujú. Ženy v kostýmoch ich obchádzali a krútili pri tom hlavou.

Učiteľ geografie sa u nich isto dlho nezdrží, ale kým tu bol, snažil sa svoje kompetencie čo najviac využiť.

Začal zvolávať študentov a tí k nemu prichádzali ako poslušné ovečky. Iba Mariko zostávala zaryto sedieť na svojom mieste v tieni.

Stiahla si čiernu šatku z hlavy a zovrela ju v pästi.

Ona jediná na tri otázky neodpovedala. Teraz zostávala sedieť na lavičke, aj Naoki sa zdvíhal a pripájal k ostatným. Volal ju k sebe, ale ona zostávala sedieť.

Aká vysoká je pravdepodobnosť, že si ju niekto všimne? Aká je pravdepodobnosť, že sa toto mesto, ona, či celý svet zmení, ak by na tie otázky odpovedala? Hoci aj záporne.

Ak by jej teraz niekto povedal, že je z nej sklamaný, už by ju to netrápilo. Lebo tak to záškoláci robia.

Majú svoj svet a tá tma vonku je len ilúziou.

Lea Krajčí Kto som?

„Kto som?“

Himiko mala dar. Mohla ľuďom pomáhať tým, že sa zmenila na čokoľvek, čo len potrebovali alebo chceli.

Jej spolubývajúca ležala na posteli a tuho spala so štúdiovými slúchadlami na ušiach. Himiko ju poštekli na členku.

„Kto som?“ opýtala sa.

„WTF? Pozemská víla?“

Himiko narástli krídla a odletela otvoreným oknom.

Spolubývajúca za ňou zostala pozeráť a potom si zapálila cigaretu.

„Surrealizmus,“ pokrútila hlavou.

Šlesár – Kurák – Cíger

1-4-7

Vysoká škola filozofie

Aký je dnes deň?

Uterok.

Porád ti vravím, vezmi mi to pivo.

Desinu?

Veď to môže maximálne stáť dve eurá.

Toľko?!

Ale hovorím o pive.

Aha!

Dnes má tenkú penu.

Keď ho zbáčim, tak mu riadne vylepím.

No čo? Zoberieš pivo?

Mhmm!

Vždy povieš čistú pravdu.

Myslíš, že už mám trocha krivé oči?

Ukáž!

Jój, vodováhu doma nechal.

Možno Bohu pri tebe len praskla bublinka.

Určite.

Pred fajčením tabak zohrievaš?

Jebe?

To myslíš dať na radiátor, či ako?

Né, dáš do dlane... [fúknutie]

Prečo?

Lebo menej energie spotrebujeme.

To už mám šetriť aj na cigaretách?

Ty hlavne šetriš vedomosťami.

Vieš, veľryba má osem metrov dlhý penis!

Rovnako.

Preto ťa žena nechala?

Bavili sme sa už o niečom dôležitom?

Vypime!

V pondelok budeme múdrejší!

Šlesár – Kurák – Cíger

1-4-7

V pekle

Tá... to de sme?

Nechcem mudrovať, ale sme isto v pekle.

Bohove!

Sused, aj ty tu?

Dúfam, že moja stará má dosť namodlené!

Myslíš, že nám ulejú?

Isteže!

Vypadá to tu ako v našej pálenici.

Potom čo nám vyhorela!

Vypálen!

Majú aj studené pivo?

Spýtajme sa toho červeného chlapíka s chvostom.

Hej!

Obsluha je tu príšerná!

Teploši!

Pozerám, že samý právnik, politik a farár!

Hento, čo tam píšu?

Očistec!

Možno tam lepšie pália?

Podme!

KURÁK DAVID
ZARIČŇÁKOVÁ VIKTÓRIA
KRIŠTOFÍK MICHAL

Agorafobik

skaly chránia pred slnkom
v učesanom koberci
blúdi v púpavách
topí sa v mäkkých skaliskách

nemyslí na mapu
lúče majáku strážia smer
pozná cestu
pláva

stíska kvety lekien
tlačia ho na povrch
prikrýva sa lístím
okolo tiché, desivé múry
v knihách sú byty uzavretejšie

David Kurák
Krv a kosti

starý bosý muž stúpa
na drevený schod zatuchnutej pivnice
lúče by mali sledovať kroky
steblá trávy bozkávať nohy
kráčal by do kopca

pot zaleje suchú kožu
zakopáva
dlaňou hľadá strom
rástol mu pred očami
nevníma jeho vôňu

pivnica vyháňa priestor
starec klesá na prah
s výdychom stláča kľučku
za dverami len prach a zem

David Kurák
Haiku

Haiku o letavskej more
Paralympijské
Tohtoročné Letavy
Nič, ani nohy

Sofokles vtipkuje

Po sexe vraví:
Ostaňme len kamoši!
Ale veď mama!

Prázdné raňajky

Poobhliada sa.
Vysielala vďačný pozdrav.
Uhol pohľadu.

LACHKÝ PETER
KRAJČÍ LEA
DANEKOVÁ MÁRIA

Nožnice

zlomená
píše vodou
dievčenský rukopis
kameň – papier – strih

stratená
zapáli stožiar
nástožčivo nasadí výhonky písmen
pretkaných miazgou
kameň – papier – strih

nájdene dvere
cesta je zvráskavený koberec
kameň – papier – strih

konštrukcia bubliny
kameň
papier
prásk!

Lea Krajčí
Záškoláčka

Správna rada prijala európskeho
učiteľa geografie. Voňal inak, rozprával
inak, hoci používal rovnaký jazyk.
A hlavne, kládol dôraz na veci, ktoré iní
považovali za samozrejmosť.

Pýtal sa, či poznajú svoje mesto.
Všetci odpovedali: „Áno.“

„Poznáte svet, v ktorom sa to mesto
nachádza?“

Opäť odpovedali: „Áno.“

Kto by predsa nepoznal mesto,
v ktorom žije a svet, v ktorom toto
mesto jestvuje?

„Poznáte sami seba?“ Znovu dostal
rovnakú odpoveď.

Hra sa nekončila. Chcel, aby študenti
spoznali mesto všetkými dostupnými
zmyslami, objavili svet a našli cestu
sami k sebe.

Volal to Geografia interaktívne. Preto
pred modernou fontánou všetkým
rozdal čierne šatky a vypustil ich –
nevidiacich – do ulíc.

Ak by ju učiteľ našiel, ako podvádza,
určite by z nej nebol nadšený a to
posledné, čo Mariko potrebuje, sú
slová: „Som z teba sklamaný.“

V hre *Spoznaj svoje mesto
poslepiačky* mohla vyniknúť. Rozhodla
sa, že bude tmú vnímať len ako ilúziu
a ona sa rozplynie. Takto totiž vnímala
všetko, čo do jej matrixu nepatrilo.

Je nepríjemné, vrázať do ľudí,
ktorých nepozná a dotýkať sa
predmetov, ktoré by jej mohli ublížiť.

Michal Krištofík Kráľovrah

Namib spravil posledný pohyb hoblíkom, pohladil svoje dielo a uvoľnil tlak. So zavretými očami vnoril prsty do krabičky s hrotmi, dotýkal sa ich, kým nezovrel ten pravý. Umne ho nasadil na telo šípu zo živého dreva. Už chýbajú iba letky, srdce strely.

Hrubé kožené rukavice starostlivo namáčal v ľadovej vode. Z tranzu ho vytrhol ostrý výkrik. Otočil sa. Nad stolom visela klietka s planúcim vtákom. Jeho žiara majstra nemohla oslepiť. Vták natočil hlavu a zahľadel sa do prázdnych ľudských očí.

Namib si nasadil rukavice, mrazili mu prsty. Otvoril dvierka klietky. Fénix sa nebránil, kým mu trhal perá. Obaja boli v agónií, no ani jeden to nedal najavo. Ľudské mäso sa páliło a z miest po ohnivých perách prýštila vriaca krv.

Majster lukostrelec dokončil životné dielo. Sňal zo steny luk, nákončia mal z Katrininých kostí. Dnes vezme, čo vzali jej.

Natiahol tetivu a naprázdno brnkol, rozvlnený vzduch mu odvial vlasy zo spoteného čela.

Vyšiel z dielne. Postavil sa smerom ku kráľovskému mestu. Založil šíp, cítil ako mu pulzuje medzi prstami. Zamieril vysoko a natiahol.

Vystrelil.

Kráľ je mŕtvy, nech žije kráľ.

Hajtingerová, Krištofík Orech na hornom konci

„Zlez dole, dievčisko!“

„Nezleziem!“

„Ako to?“

„Mne je tu dobre.“

„Mňa to nezaujíma.“

„Nepočujeeem...“

„Ja za tebou liezť nebudem.“

„Ale polez, budeme sa hrať na opice.“

Ja ťa budem cvičiť.“

„Ja ti pocvičím...“

„S tebou je nuda.“

„Ale už... Zlez, lebo padneš a rozpleštíš sa ako palacinka.“

„A čo za to?“

„Čo chceš?“

„Hm... Cukríky!“

„Mám len žuvačku.“

„Idem, ide-...! Alebo nejdem.“

„Ako to?“

„Rozmyslela som si to.“

„A čo peniažtek?“

„Koľko?“

„Dve.“

„Eurá? Pridaj.“

„Tri?“

„Pridaj nulu.“

„Čo?! Ty dievčisko nepodarené...!“

„Ja nie som dievčisko, ja som obchodník.“

Viki Zaričňaková Na slnku

Sním sa, nohy mi visia z lavičky, väčšinu tela mám spustenú cez okraj, som absolútne uvoľnený. Slnčné lúče ma nežne bozkávajú po celej látke. Čím skôr uschnem, tým skôr sa dotknem svojej tanečnice. Kropaje potu jej stekajú cez výrezy na tielku medzi prsia.

Neviem sa dočkať, až jej objímam celé telo a nasajem do seba jej vôňu.

Slnko sa stratilo medzi mrakmi a dopadli na mňa prvé kvapky dažďa. Studený vietor mi zdvihol všetky chlípky. Verím, že si po mňa moja tanečnica príde každú chvíľu, ale nikde ju nevidím. Tečie zo mňa smútok, keď ju vidím utekať pod stan bezo mňa.

Moknem, nasávam vodu celým povrchom.

Ostávam sám, bez mojej tanečnice som len mokrým uterákom na lavičke.

Viki Zaričňaková Častý senkén (Cinquain)

Stopka

Červená, jasná

Spomaľuje, zastavuje, zdržiava

Často mrhá mojím časom

Netflix

Viki Zaričňaková Drabble o spevákovi

Spievam a užívam si, ako sa môj hlas nesie dolinou. Klepkám si nohou, cítim rytmus v celom tele. Súzvuk našich hlasov prináša povzbudivé výsledky. Ostatní kolegovia v zbore sa mnou nechávajú viesť, s chalanom vedľa mňa spievame ako jeden. Lektor sa na mňa uznanlivo usmieva pomedzi slohy.

Sadá si na voľnú stoličku neďaleko bubeníka. Sleduje práve mňa, videl som to. Horúčkovo zapisuje do denníka zloženého na kolenách.

Rýchlejšie nádychy, presné nástupy. Vystieram sa, dvíham bradu a nenútene tleskam s väčším nadšením. Úkosom kontrolujem, či si stále zapisuje. Získal som novú nekritickú obdivovateľku.

Už sa vidím na titulke zajtrajšieho Listu Letavským.

Viki Zaričňaková Haiku o tráve

V maľbe prekryli

trávu vrecom, aby ju

namaľovali.

Viki Zaričňaková Zákrik (Ako Mathejovi ľudia stratili reč)

„Ako sa máte?“

Naraz odpovedali:

„Extrémne dobre.“

Viki Zaričňaková

Kto som

„Kto som?“
 „Zariho sestra!“ (Och, tieto paradigmy.)
 „Kto som?“
 „Mira Zaťka frajerka!“ (Hah, toto je nové.)
 „Kto som?“
 „Viki!“ (Ďakujem.)
 „Kto som?“
 „Prečo sa so mnou táto čudná teta baví?“
 „Kto som?“
 „Thomkov poskok.“
 „Konečne sme s vami našli reč.“
 „Kto som.“

Viki Zaričňaková

Cinquain

srdce
 veľké, hrejivé
 páli, spaľuje, vri
 vyvoláva vo mne hlad
 kotlík

Viki Zaričňaková

Tesný senkén

Eskapáska
 Lesklá, pevná
 Zväzuje, škrtí, istí
 Sťahuje mi hrdlo úzkosťou
 Obrúčka

Zaričňaková – Hajtingerová –

Daneková (1-4-7)

Nonstop stánok na konci dúhy

- Vitajte na konci dúhy.
 - Jaj!
 - Ancíša tvojho, ale som sa ťa zľakla.
 - Moja reklama konečne fungovala!
 - Hľadáme toalety, vedeli by ste nás naviesť?
 - Prosím!
 - Od hajzlíkov kľúč nemám.
 - Fasa.
 - A teraz akože čo spravíme uprostred lúky?
 - Hlavne mi tu nevybuchnite.
 - Vyjednávaj!
 - Milá slečna, predávajúca osôbka, čo tu máte?
 - Čo vám zrak neslúži?
 - Hotdog...
 - ...z dúhového jednorožca chovaného vo voľnom výbehu?
 - Bio!
 - Nabalím vám hneď šesť?
 - Obchodníčka.
 - Potom nám zoženiete ten kľúč od toaliet?
 - Samozrejme, stačí len zaplatiť.
 - Cáluj!
 - Nech sa páči. Ďakujeme. A teraz kadiaľ.
 - Na druhý koniec dúhy.

Michal Krištofík

Haiku

Vnáša nový sud.
 Pohybom uvoľňuje tlak.
 Rukávy zvlhnú.

Michal Krištofík

Potýčka

Z horného uzáveru kypela pena,
 Tlak v sude dosiahol kritickú hranicu.
 Uvoľnenie vystrelilo päšť
 do náprotivnej tváre.

Michal Krištofík

Pravidelná toaleta

Marekom otriasala zima. Na malej toalete síce radiátor bol, ale už dávno nehrial. Hromadili sa pod ním lupienky opadanej farby. Miesta, na ktorých sa ešte držala základná vrstva, sa prelínali s tmavými škvrnami, ktoré už úplne ovládla hrdza.

Trasúce sa ruky zapálili zapaľovač a malý plamienok prehrial celú miestnosť. Kryštáliky na lyžičke sa roztopili a vzniknutú tekutinu nasala striekačka. Trvalo len chvíľu, kým dopadla prázdna k jeho nohám.

Začervenané flaky na chodidle sa prelínali s tmavými škvrnami, ktoré už úplne ovládla gangréna.

Michal Krištofík

Existenciálna dilema

Kto som?
 Neviem.
 Kto som?
 Pozorovateľ.
 Kto som?
 Nič.

Michal Krištofík

Pohľad zo žabej perspektívy

Kríííí... Krííííí...

Desiatky slizkých nožičiek ťapkali po dlažbe galérie. Ostávali nepovšimnuté, lebo všetky ľudské oči sa zameriavali na exponáty. Až prvý výkrik rozpútal paniku.

Daniel, skrytý za rohom, stískal prázdnu prepravku a zaplavovala ho čistá, detská radosť. Práce moderných umelcov, ktoré tu boli vystavené, sa mu hnusili.

Bol presvedčený, že umenie umiera a on bude prvý, ktorý to môže zvrátiť. Preto priniesol publikum, ktorého bola táto tvorba hodná.

Než nepozorovane odišiel, užíval si ešte chvíľu chaos, tie pravé emócie.

Zvierací návštevníci osireli a miestnosťou sa niesli už len zvuky kŕkavej debaty o umení.